

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декаан агробіологічного факультету

Коваленко В. П.

« » червня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри садівництва ім. проф. В. Л. Симиренка

Протокол № 12 від 22 травня 2024 року

Завідувач кафедри садівництва

Мазур Б. М.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП

«Агрономія»

Коваленко В. П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЯГІДНИЦТВО

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність 201 Агрономія

Освітня програма Агрономія

Факультет Агробіологічний

Розробники: асистент кафедри садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка,
доктор філософії (PhD) Гаврилюк О.С.

Київ – 2024

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан агробіологічного факультету

_____ Коваленко В. П.

« » червня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри садівництва ім. проф. В. Л. Симиренка

Протокол № 12 від 22 травня 2024 року

Завідувач кафедри садівництва

_____ Мазур Б. М.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП

«Агрономія

_____ Коваленко В. П.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЯГІДНИЦТВО

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність 201 Агрономія

Освітня програма Агрономія

Факультет Агробіологічний

Розробники: асистент кафедри садівництва ім. проф. В.Л. Симиренка,
доктор філософії (PhD) Гаврилюк О.С.

Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	201 Агрономія	
Освітня програма	Агрономія	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4,0	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	3	
Семестр	6	
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	120 год.	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	3 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Ягідництво» є підготовка фахівців спеціальності 201 «Агрономія» для роботи у галузі садівництва та ягідництва.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Ягідництво» є:

- вивчення і засвоєння біологічних та екологічних особливостей росту, плодоношення і розмноження ягідних культур;
- набуття практичних навиків вирощування садивного матеріалу ягідних культур;
- оволодіти знаннями із створення інтенсивних промислових насаджень ягідних культур;
- набуття практичних навиків по догляду за насадженнями ягідних рослин.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальна компетентність (ЗК):

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.

СК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин виробничих технологічних задач.

СК8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей використання як теоретичних, так і практичних методів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН4: Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії;

ПРН6: Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії;

ПРН7: Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін;

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Біологія, екологія та розмноження ягідних рослин						
Тема 1. Значення, стан та перспективи розвитку ягідництва в Україні та світі	16	2	4			10
Тема 2. Біологічні особливості ягідних рослин	22	2	8			12
Тема 3. Вирощування високоякісного садивного матеріалу ягідних культур	21	2	4			15
Разом за змістовим модулем 1	59	6	16			37
Змістовий модуль 2. Планування та догляд за ягідниками						
Тема 4. Закладання сучасних ягідних насаджень	14	2	4			8

Тема 5. Зрошення та система живлення ягідних рослин	14	2	4			8
Тема 6. Система захисту від шкідників, хвороб та бур'янів ягідних рослин	12	2	2			8
Тема 7. Формування та обрізка ягідних культур	14	2	4			8
Тема 8. Збирання врожаю та реалізація ягідної продукції	7	1				6
Разом за змістовим модулем 2	61	9	14			38
Усього годин	120	15	30			75

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Видовий склад ягідних культур	4
2	Опис сортів суниці, малини та ожини;	4
3	Опис сортів кущових ягідників (Лохина, смородина, порічка, агрус);	4
4	Способи розмноження суниці, малини та ожини;	2
5	Способи розмноження кущових ягідників (Лохина, смородина, порічка, агрус);	2
6	Планування закладення та догляду за ягідниками	2
7	Розбивка ділянки та садіння ягідних культур	2
8	Розрахунок системи удобрення	2
9	Зрошення ягідників	2
10	Техніка формування та обрізування ягідних культур	2
11	Розробка системи захисту ягідних культур від шкідників, хвороб та бур'янів	2
12	Складання технологічної карти розмноження та вирощування ягідних культур.	2

4. Теми самостійних завдань

№ з/п	Назва теми
1	Дегустаційна оцінка плодів
2	Помологічний опис сортів ягідних культур

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахунково-графічні роботи;

- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання:

- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10).

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

При читанні лекцій та проведенні практичних занять використовуються такі наочні посібники та методичні вказівки:

1. Таблиці, рисунки, графіки, схеми.
2. Натуральні зразки осінніх та зимових сортів яблуні і груші, внесені до Реєстру сортів рослин України, нові перспективні вітчизняні і зарубіжні сорти.
3. Зразки насіння плодових і ягідних рослин.

4. Садовий інструмент /окулірувальні ножі, копулірувальні ножі, секатори, садові ножі, садові пилки та ін./.
5. Макети плодових гілочок; викопані з кореневою системою і засушені сіянці, клонові підщепи, однорічні та дворічні саджанці плодових культур.
6. Макети насінневих та клонових підщеп.
7. Лабораторний практикум з плодівництва,
8. Практикум з помології. - Навчальний посібник для с.-г. вищих навчальних закладів.
9. Презентації за темами занять.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Гаврилук О.С., Мазур Б.М. Методичні матеріали до виконання практичних робіт із дисципліни "Ягідництво" для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності 2031 "Агрономія" ОС "Бакалавр". Навчальне видання. – К., 2023. – 157 с.
2. Кондратенко Т.Є. , Кузьмінець О.М. Помологія ягідних культур. – К.: ЦП Компринт, 2020. – 436 с.
3. Яновський Ю.П. Ягідництво: Навчальний посібник / Ю.П. Яновський, В.В. Воєводін, О.М. Лапа та ін.; за ред. Ю.П. Яновського. – К., 2009. –216с.
4. Яновський Ю.П. Довідник із захисту плодових культур: Навчальний посібник / Ю.П. Яновський.. – К., 2019. –468с.

Допоміжна

1. Кондратенко Т. Є. Андрусик Ю.Ю. Загальна та часткова помологія.– К: НУБіП, 2017. – 253 с.
2. Куян В.Г. Плодівництво / В. Г. Куян.– Житомир, 2009.– 480 с.
3. Технологія вирощування смородини чорної та порічки / В. О. Сіленко, Л. Ф. Скалецька, В.І. Войцехівський, Г.С. Андрусик; за ред.. П.З. Шеренгового. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2012. –124с.
4. Гринник І.В. Вітчизняні технології виробництва, зберігання та

переробки плодів і ягід в Україні / І. В. Гринник, І.К.Омельченко, О.М. Литовченко.–К.: «Преса України», Інститут садівництва НААН України, 2012. – 120 с.

5. Дикун О.М. Інтенсивні технології вирощування органічної (екологічно чистої) продукції полуниці садової, малини, ожини, смородини і агрусу у незахищеному ґрунті / О. М. Дикун, В.В. Козак. – К.: «Агросвіт України», 2012. –76 с.

6. Клімат України / за ред. В.М.Ліпінської, В.А. Дячук, В.М. Бабіченко; Укр. НДІ гідрометеорології. – К.:Вид-во Раєвського, 2003. – 343 с

7. Копитко П.Г. Удобрення плодових і ягідних культур: Навчальний посібник / П.Г Копитко. – К.: Вища школа, 2001. – 205 с.

8. Лапа О.М. Основи інтегрованого захисту зерняткових садів / О.М. Лапа, В.Ф. Дрозда, С.Д. Мельничук. – К.: Універсал-Друк, 2006. – 96 с.

9. Марковський В.С. Ягідні культури в Україні: навчальний посібник / В. С. Марковський, М.І. Бахмат. – Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2008. – 200 с.

10. Шевчук І.В. Сучасні методи захисту плодово-ягідних та овочевих культур від шкідливих організмів/ І.В. Шевчук. – К.: Вид. ТОВ РІКЗ “Раритет”, 2003. – 176 с.

Інтернет ресурси

1. Методика проведення експертизи сортів рослин групи плодових, ягідних, горіхоплідних, субтропічних та винограду на придатність до поширення в Україні (12 грудня 2016 року № 540) [Електронний ресурс] // МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f416b7ea4b.pdf>.

2. Методика проведення кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність до поширення в Україні (12 грудня 2016 року № 540) [Електронний ресурс] // МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f413bb9be6.pdf>.

3. Методика проведення експертизи сортів рослин групи плодових, ягідних, горіхоплідних та винограду на відмінність, однорідність і стабільність (16 грудня 2016 року № 547) [Електронний ресурс] // МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ

ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://sops.gov.ua/uploads/page/5a5f1ce688602.pdf>.

4. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні на 2020 рік (stateregister of plant varieties suitable for dissemination in ukraine in 2020) (Реєстр є чинним станом на 28.10 [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://minagro.gov.ua/file-storage/reystyr-sortiv-roslyn>

5. УКРСАДПРОМ [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ukrsadprom.org>.

6. Науково-виробничий журнал "[Новини](http://novsad.com) Садівництва" [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://novsad.com>.